

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Claro abbate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

qualitate loci & instantia laboris inuidia, potius quam Orientalium perficere affectamus: quia proculdubio efficacius hæc faciliusque natura vel infirmitas exequitur Gallicana. Igitur quia oratiuncula hæc nostra, instar gubernatoris trepidantis, institutionis pelagus contemplata, circumspiciens undique portum silentij gaudet attingere, paululum circa transitum gesta beatissimi viri referam.

Cum enim ultra sexagenariam ætatem ferè sex mensibus prædictus pater inæqualitate corporea laboraret, sic tamen, quod nunquam canonico usque ad horam defuisset Cursum, nec bis in die fesso corpusculo coactus fuit aliquid impertiri, vocato vno ad se de fratribus, cui cum libertate peculiari olim etiam perungendi infirmos opus iniunxerat, secretissime quoque sibi pctusculum petijt (vt moris est) perungi. Cumque transacta nocte de nocturna quoque quiete à nobis percõtaretur diluculo, in lachrymas ac singultum erumpens: Parcat, ait, vobis omnipotens Deus, qui me tanta inæqualitate constrictum, non permittitis corporeis vinculis iam resolui. At cum trepidi inter profusas lachrymas, conuulsis quoque in corde singultibus, sileremus: Domini mei inquit, abbates Romanus ac Lupicinus proprijs humeris feretrum ante huc lectulum exhibentes, me quoque deosculatum compositumque eleuantes, deferendum immiserunt gestatorio. Cumque eleuatum in oratorium introferrent, concurrentibus vobis in ostio violenter excussus, in hoc sum à vobis lectulo reportatus. Et ideo rogo, si quid seni, si quid verò paternæ pietati præstatis, nè me illic retinere diutius, sed tandem transire permittatis ad patres. Oro ergo omnes & obsecro filioli, vt accepta ac tradita Patrum in omnibus inuiolabiliter instituta, ad gaudium meum, sanctorumque omnium ac vestrum, ad palmam victoriæ perducatis. Igitur cum verba inter lamenta nostra complèsset, quinto admodum die huic ipsi lectulo semet imponens, tãquam dormiens visus, spiritum exhalauit. Cuius sanctum ac beatum corpusculum, inter careruas filiorum ac fratrum, posteritatis quoque deseruiente famulatu, venerabiliter est in Christi nomine consepultum. His interim fidei feruorisque vestri sitim, o sanctissimi, exatiatis tantisper desiderijs, reficite fratres. At si animos vestros, spreta dudum philosophia, rusticana quoque garrulitas exatiare non quierat: instituta, quæ de informatione monasterij nostri Agaunensis cœnobij, sancto Marino presbytero, insule Lirinensis abbate, compellente digestimus, desideria vestra tam pro institutionis insignijs, quàm pro iubentis autoritate, CHRISTO opitulante, luculenter explebunt.

VITA SANCTI CLARI ABBATIS VIENNENSIS, CUIUS QUIDEM AVTHOR NOMEN SVVM SVP.

presit, sed magnam præ se fert gravitatem & integritatem: habeturque in vetustis & manuscriptis codicibus.

VITAM vel actus beati Clari presbyteri & abbatis scripturus, Dei gratiam imploro: vt qui illi dedit benè & sanctè viuere, mihi quoque tribuat ostium sermonis, & illius laudabilia gesta inculpabiliter scribere. Hic à puero indicijs nimirum clarus, in Dei omnipotentis gratia profecit, adeo vt precibus suis à Domino obtineret, quæ spiritus sancti donum petenda esse persuaderet. Accidit vt puer matrem orbatam marito haberet, quæ deuotè ad memorias sanctorum martyrum apud Viennam subindè oradi gratia occurrebat: cum qua pedissequus Clarus venire solebat. habitabat autem eadem fœmina in vico, qui Bellicampus dicitur. Hanc cum pro more quadam die ad orationem Clarus sequeretur, venerunt ad sanctissimum cœnobium ultra Rhodanum: vbi tunc temporis ossa beatissimi Ferreoli martyris quiescebant. Cumque ibi mulier cum Claro suo puero in compunctione posita, longiores horas protraxisset, iamque vespere ad hospitium suum reuerti cuperet, Rhodanus agitantis ventis in vndas periculosissime assurgere cœpit. Iam mater cum Claro puero suo nauim intrauerat: desperatisque nautis, penè vndis submersa nauis,

Efficacia
precii Clari
pueri.

Clarus puer extensis manibus contra ecclesiam beati Ferreoli martyris, lachrymis fuis clamasse dicitur: Deus, pro cuius nomine martyr Ferreolus mortem suscepit, subueni nobis in periculo positis. Mox Rhodanus blandior effectus, nauim breui impulsu ad litora sua transposuit. De periculo erepti, mirantes pueri fidem, DEO gratias reddiderunt.

De quo
Ado Vien
nensis in
chron. ann.
686.

Cœnobio
antiqua, in
tra & extra
Viennam
Gallia.

Erât tunc temporis vir strenuus & Deo placitus, Viennensis Pötifex Cadoldus. Monasteria tam virorum quàm sanctimonialium, sub sancta professione viuētium pia districtione, tam in ciuitate, quàm extra muros ciuitatis, hæc præcipua erant quæ regebat: Grimanensium cœnobio, à sanctis pontificibus vrbis fundata, in quorum maximo ossa beatissimi Ferreoli martyris condita venerabantur. Sanctimonialium beata virginis Columbæ, triginta monachos habens. Nam Grimanensium loca quadringentos monachos alebant. Porro sancti Petri monasterium, ad australem partem vrbis situm, quingentos penè monachos continebat: Sanctorum Geruasij & Protasij venerabilis memoria, quinquaginta. Similiter S. Ioannis Baptistæ monasterium, quinquaginta. Similiter sancti Vincentij martyris, quinquaginta. Sancti quoq, Marcelli martyris cœnobium, triginta: Sanctæ Blandinæ viduarum sanctimonialium locus, viginti quinque. Sancti Andree infra mœnia vrbis, centum, Sancti Niceti, eius vrbis gloriosi episcopi, quadraginta. Sancti Martini cœnobium, centum quinquaginta monachos, sub districtione regulari viuētes, adunatos tenebat. Porro in domo maiori sanctorum martyrum Apostolicam vitam tenentes, in vnumque viuētes, plurimi clerici erant, ita vt turmis dispositis mysteria peragerent. Apud sanctum Seuerum quoque cœtus clericorum venerabilis. Alia quoque venerabilia sanctorum in vnum conuersantium habitacula penè ad sexaginta, sub cura pontificis degentia, in Viennensi diocesi satis ordinabiliter sita erant. Sic tunc temporis ad gloriam omnipotentis Dei, Viennensis ecclesia florebat.

Clarus fit
monachus.

Tam piâ igitur loca mater Clari pueri, sollicita quæ Dei sunt, frequentiùs visitabat. Claro autem puero cœnobio sanctorum monachorum apud memoriam beati Ferreoli martyris tradito, ipsa nouissimû diem apud sanctam Blandinam clausit. Clarus itaque puer sanctè in monasterio nutritus, eò profecit, vt sibi monasterium viduarum ad custodiendum postmodum crederetur. Abbas factus in monasterio sancti Marcelli à sancto pontifice vrbis Claro, nomine Clarus, virtutibus clarus, omnis religionis obsequio strenuus, omni actione sua curam sibi impositam per Dei gratiam sollicitè administrabat. Contigit autem, vt mater monasterij febribus ad mortem grauaretur. Clarus igitur ad lectum decumbentis cum fide accessit: vtque manum febricitantis tetigit, secretè secum orans in conuentu sanctimonialiû, sancta mulier à lecto surrexit, & cum cæteris ecclesiam ingressa, hymnorum laudes Deo exoluit. Quidam frater etiam infirmitate graui viscerum depressus, à patre Claro oleo sancto perunctus, sanitati restitutus est. Factum est, dum quodam tempore ad villam cum monachis iret, vt quidam totus vlceribus plenus, obuiam ei fieret. Tunc Clarus imperauit cuidam monacho: Vade frater, misillum istum laua in fluuiolo propè currente. Illic ille obediens, vt aqua miserum tinxit, mirabile dictu, fons vulnerum clausus, penitus cutem integram, videntibus omnibus, esse monstrauit. Eûdem ipsum ianitorum monasterij postmodum mul-ti viderunt.

Vinea grâ
dine perdis
tam restitu
it precibus.

Fortè vir Dei in grandinatam fratrum vineam deuenit. Vocato custode, quæsiuit, si racemi ad vsum vini necessarij aliqui remansissent: sed cum vix pauci esse sunt inuenti, prostratus in terra, noctem ibi fecit. In crastinum, quod vix credi potest, ita dependens vinea racemis suis onusta paruit, vt nullo modo, quod grandine percussa fuerit, indicium dare posset. Item quodam tempore cum fratres piscatum issent, & ipse prope ripam staret, incautiùs quidam retia admouens, in aquam ruit. Rhodanus tunc fortè ripas suas impleuerat: fratres de periculo cadentis nimium pauidi erant. Clarus plena fide, vt signum crucis contra fecit, mox à periculo exemptus est, quem aqua trahebat, & ad partem primam, qua vir Dei stabat, cum fratribus peruénit. Latè omnes, Misericordias Domini cantare cœperunt. Sed vt lætiores etiam post tantum munus fierent, ingentem piscem ad litus tractum habere ad sui subsidium meruerunt. Erat ei consuetudo, nocte orationis causa ambulare per castrum, vbi cœnobium sanctæ Blandinæ situm est, & diabolus humana specie assumpta, enormi magnitudine flammantibus oculis

Submersum ferè
fratrem crucis signo
seruat.

lis ei se obuium fecit, quid ibi ageret, inquirens. Clarus perfectus in fide, cognoscens inimici fraudes, impavidus stetit, & quis ipse esset, quaesivit. Tunc diabolus, Missus sum ad hoc, ut te ex isto loco expellam, quia iam diu est, quod in potestate nostra locus iste esset, si tu non obstitisses. Clarus diuina virtute fretus, Vade Satan, ait: Obsistit tibi Christus, cuius est terra & plenitudo eius. Cum grandijugitur sono, ita ut torum castrum videretur esse concussum, diabolus abcessit: arreptamque vnam famularum, qua praeforibus monasterij deseruiebat, vexare coepit. Clarus ubi accurrit, iniecit in os puellae digitis, spiritum malignum effugauit. Sicque sanitati reddendo ancillam Dei, latitiam fecit. Multa sunt, quae per ipsum Christum in ecclesia Viennensi operatus est.

Cum instaret tempus dormitionis eius, & hoc ei a Domino reuelatum esset, quadam die in hortis fratrum agrotus sedit: vocatisque ad se fratribus, eos alloqui spiritualiter ac dulciter coepit, dicens: Fratres mei, secundum Apostoli dictum, per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Quid mihi a Domino reuelatum sit, non tacebo. Sex episcopi ista nostra ciuitas sub pace temporis Christi Ecclesiam gubernantes habebit: Sed sub septimo episcopo grauissima persecutio Paganorum erit, & ista ciuitas iusto Dei iudicio illis in direptionem erit. Monachi inhabitatores terrae istius, partim occidentur, partim fugabuntur, incensis sacris domibus, vastatis omnibus, & penè in desolationem redactis. Nunc ergo, fratres, Dei iudicium metuentes, curam agentes vestri, vigilanter intendite, ut cum dies tribulationis venerint, paratiores ad tolerandum, si qui reperi fueritis, inueniamini. Corpus meum in ecclesia beatissimae martyris Blandinae & sociorum eius humate. Haec audiuerunt fratres, qui tum praesentes aderant. Quod postea rei euentus demonstrauit, quando a Vuadalis & a Saracenis non tantum Viennensis, sed longè lateque aliae prouinciae vastatae sunt. Cum iam decumberet, tertia die antequam clara anima eius corpus corruptibile desereret, cumque semper in laudibus Dei perseveraret, videt circa crepusculum diei aperiri celum, & immensum exercitum candidissimi & niuei candoris super cellam, ubi iacebat, descendere: quem exercitum mirae pulchritudinis & splendoris iuuenis praecedebat. Quod cum Clarus irreuerberatis oculis leuato vultu inspiceret, virgo beatissima Blandina, ab eo cognita, consolari eum coepit, & ut tantum exercitum sequeretur, hortari. Cumque ipse voto & desiderijs annueret, ab illa audiuit: Tertia die, hora quinta, sanctus Marcellus & ego ad te venientes, tum nobiscum ad felicia regna ducemus. Et nè hostis tibi nocere possit, totus iste exercitus Dei, quem vides, tecum erit. Sic visione abscedente, beatus vir in ecclesiam deportatus, cilicioque superextentus, quandiu superuixit, a Dei laudibus non cessauit. Appropinquante hora exitus sui, psalterium idem decantare coepit. Ut ergo fratres, finitis psalmis, dixerunt, Omnis spiritus laudet Dominum: cum luce odor ineffabilis cellam, ubi sanctus Dei iacebat, repleuit: sicque beata anima carne soluta, migravit ad Dominum. Mansit autem idem odor usque ad locum sepulcri. Quod cum ferretur quidam paralyti dissolutus, ad motus feretro beati viri, in conuentu omnium illico sanatus est. Sepultus autem est in ecclesia beatae martyris Blandinae, sanctorumque martyrum Quadraginta octo, ante altare, ubi miraculis clarus diu iacuit. Obitus autem eius agitur

Calendis Ianuarijs.

F. LAURENTIUS SVRIVS CANDIDO LECTORI

L N vetustis Martyrologijs duos Macarios Abbates inuenimus. Apud Palladium Cappadociae Episcopum extant totidem Macariorum vite. Has propterea hoc loco inserendas putauimus, quod eas, sempiterna memoria dignus Episcopus Aloysius Lipomanus, non indignas censuerit, quas suis Tomis adscriberet. Nam alioqui non ignoramus, quid de Palladio senserit Diuus Hieronymus.

F 3 VITA